

Kweker Jan Sluiter: 'Ellwoodii, een

Je kunt ze gewoon in de tuin zetten. Maar met kerst zie je ze vaak in combinatie met kerststerren, kerstmannetjes en kunstsneeuw. Ook tref je ze aan in gemengde plantenbakken: de conifeer *Chamaecyparis laws*. 'Ellwoodii'.

Boomkwekerij Sluiter Ellwoodii levert de plant in zijn pure vorm. Anderen mogen de coniferen versieren en optuigen.

De grootste piek ligt bij Sluiter in de periode voor Kerst omdat veel Ellwoodii's in kerstarrangementen worden gebruikt.

TEKST EN BEELD: HERMA ENTHOVEN

De Betuwelijne neemt het zicht op de kwekerij vanaf de A15 tegenwoordig voor een groot deel weg, maar wie goed kijkt ziet direct achter het spoor het 12 ha grote bedrijf Sluiter Ellwoodii te Opheusden, genoemd naar het gelijknamige conifeertje. Die naam is niet voor niets gekozen.

Tweederde van de totale productie van het bedrijf betreft namelijk *Chamaecyparis lawsonia* 'Ellwoodii'.

De kwekerij bestaat uit drie delen: 1,5 ha onder glas, 2,5 ha foliekas, waarvan het dek geheel open geschoven kan worden en de rest is open grond. Ongeveer 8000 teeltcontainers met een oppervlak van elk 10 m² vormen op alle afdelingen de ondergrond voor de teelt, zowel binnen als buiten.

Natuurlijk groen

Het merendeel van de plantenproductie gaat rechtstreeks in 9 cm pot de handel in. Slechts een klein deel verkoopt Sluiter aan kwekers, die ze (hooguit een jaar) nog doorkweken tot een hoogte van zo'n 60 à 70 cm.

De handel in gereed product loopt op zijn top in november, december, voor de kerst. Veel van deze kleine conifeertjes krijgen daarna nog toegevoegde waarde.

Jan Sluiter verklaart: "Wij hebben bewust gekozen voor opkweek van en handel in de natuurlijke plant, het natuurlijke groen. Veel Ellwoodii's komen terecht in schalen en bakjes, waar bijproducten aan worden toegevoegd. Er zijn bedrijven die zich meer en meer gaan richten op dat tus-

sentraject: het 'optuigen' van andermans planten".

Sluiter: "Op het moment dat een bedrijf zelf besluit om toegevoegde waarde aan zijn product te geven door middel van een mooie pot, een schaalpje, het bespuiten met sneeuw of glitter, dan kom je voor heel andere zaken te staan: inkoop van materialen is een vak apart. Je kunt dit eigenlijk alleen maar op grote schaal goed doen, want je kunt nooit tegen bedrijven op die in bulk inkopen. En je moet dan bijna automatisch ook je sortiment verbreden, of je moet bijkopen bij collega's. Voor je het weet ben je een heel ander type bedrijf. Die zie je nu dan ook steeds meer ontstaan. Dat is goed, want als je kiest voor optuigen, dan moet je er ook 100% voor gaan."

Steeds meer stekleverancier

"Wij streven er naar om het hele traject van stek tot afleveren in eigen hand te houden," vertelt Sluiter, die al ruim dertig jaar in het vak zit. "Alleen het potje en de potgrond kopen we in. We maken op jaarbasis zeven miljoen coniferenstekken, waarvan we er zelf vijf miljoen als kant-en-klaar product in 9 cm pot verkopen."

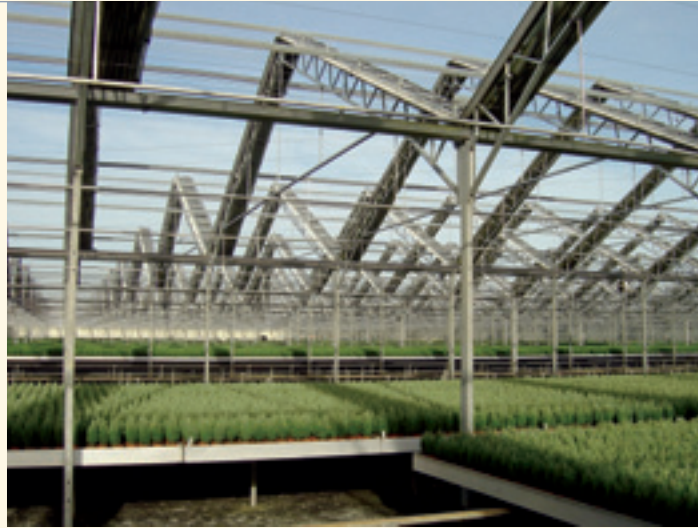
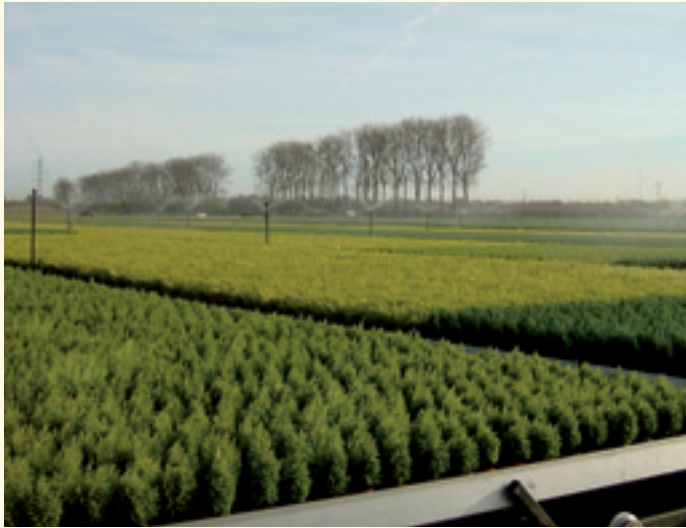
In het voorjaar worden de stekken geproduceerd. Deze worden na een week of 15 opgepot en staan de eerste maanden onder glas, bij temperaturen rond de 15°C. Later worden ze buiten gezet. Voor de coniferen, die niet gelijk in hetzelfde jaar worden afgeleverd, heeft Sluiter een foliekas tot zijn beschikking. Het is voldoende om de kas vorstvrij te houden. In principe zijn de coniferen wel winterhard, ze zouden buiten kunnen staan, maar de planten zijn nog erg jong en het resultaat in de kas is beter. De planten staan tot maximaal anderhalf jaar op de kwekerij. Er staan 72 potten per m²; 8 ha tafels met planten rollen het hele bedrijf door.

De laatste jaren neemt de specialisatie toe en dat betekent voor deze kweker dat hij steeds meer collega's van stek voorziet. "Mijn collega's weten dat wij altijd voldoende stek in voorraad hebben en dat ze uniform zijn en van goede kwaliteit. Het is van belang dat je grote partijen kunt maken", aldus Sluiter.

Technische achtergrond

De kweker blijft met de stekproductie binnen zijn eigen sortiment. "Daar heb-

conifeertje dat je kan versieren'

Ongeveer 8000 containers van elk 10 m² vormen de ondergrond voor de teelt, zowel in de glazen kas, in de foliekas als buiten.

ben we expertise mee opgebouwd en daar kunnen we de afnemers garantie voor geven. Het sortiment bestaat het grootste deel uit Chamaecyparis Laws. 'Ellwoodii', daarnaast leveren we nog een tiental andere soortjes. Want als ons bedrijf zich tot één soort zou beperken, dan is dat te krap. Dat trekt de markt niet. Diversiteit is geboden, ook al omdat andere soorten een andere afleverperiode kennen, zodat je de arbeid kan spreiden. Om die reden maken we ook mengtrays."

Omdat alles in 9 cm pot wordt geleverd is er een strakke lijn in de handling van het product. Automatisering is daarom een belangrijk onderdeel van het bedrijfsproces.

Sluiter heeft van oorsprong een technische achtergrond en dit komt weer naar voren in het zelf ontwikkelen van machines, die hij op zijn bedrijf kan gebruiken. De sorteermachine voor de

Ellwoodii heeft hij ook zelf gemaakt.

De medewerkers kunnen gedurende de hele herfst partijen planten sorteren. De sorteermachine werkt zo nauwkeurig dat zelfs na twee jaar de uniformiteit, binnen een partij gesorteerde planten, nog steeds aanwezig is.

Kostprijs drukken

Als leverancier van miljoenen planten en stekken moet je, om de stijgende kosten te drukken, wel meegaan in de steeds verder gaande automatisering. Ellwoodii-medewerker Maarten van Dijk: "De nieuwe oppotmachine die we nu ontwikkelen, scheelt ons in de zomer heel veel scholierenarbeid."

Arbeidspieken zullen er toch wel blijven, de grootste piek ligt in de periode voor kerst.

Voor een optimale ruimte- en arbeidsbenutting teelt Sluiter behalve coniferen ook Gaultheria procumbus. Dit plantje wordt als oppotbaar plantje afgeleverd. De Gaultheria, met zijn kenmerkende rode besjes, doet het goed met Kerst.

In de winter is het buiten vrijwel leeg. De overwinterende planten staan in de met folie bedekt kas en de jongere en kwetsbare soorten staan in de (met heteluchtkachels) verwarmde glazen kas. De kweker houdt de planten in de foliekas met heteluchtkachels vorstvrij.

Ondanks het feit dat Sluiter koude teelten heeft gebruikt hij niet zoveel kubieke meters gas. Desondanks is energie voor hem een zorgenkindje. "Want als de heteluchtkachels allemaal tegelijk aanstaan, is er sprake van flinke pieken in gasverbruik. Ik moet contracten sluiten op een hoge piek, dat zijn dus dure kuubs. Daarom moeten we ook energiebesparende maatregelen nemen. Behalve een scherm tegen te fel zonlicht hebben we daarom een tweede energiescherm, van doorzichtige folie."

SAMENVATTING Sluiter Ellwoodii in Opheus-den is gespecialiseerd in de opkweek van de conifeer Chamaecyparis laws. 'Ellwoodii' in 9 cm pot; op jaarbasis 7 miljoen stuks. De meeste coniferen gaan vooral naar de handel voor gebruik in onder andere kerstarrangementen. Bij deze kweker komen de automatisering van het teeltproces en de uniformiteit van het product op de eerste plaats.